RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI BA. - SỐ THỨ 2381 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ NĂM 26 FEVRIER 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	Hà-nội và các tỉnh trong Đông-pháp	Ngoại-quốc				
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LÉGAL INDOCHINE No 3088

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$,30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái lối đi học của trẻ nhà-quê

Ở các chốn thôn-quê, khi nghỉ tết rồi khai trường, có nhiều nơi vì trẻ con ham chơi hội hè, số học-trò đến nhà trường ví với ngày thường chỉ loáng-thoáng có một phần tư. Ấy những người ở chốn thôn-quê, về sự học-hành của con em, phần nhiều vẫn còn theo lối cũ mà sao nhãng đến như thế, chẳng phải là một việc rất đáng lạ mà đáng tiếc lắm ư?

Nguyên cái lối học chữ nho ở chốn thôn-quê ta ngày trước, hoặc là thầy công của làng đón, hoặc là giảm bảy nhà góp tiền đón chung cho con em học, thì hằng năm bao giờ cũng đợi đinh đám hội-hè xong rồi, đến cuối tháng giêng hay là đầu tháng hai, thì thầy mới đến khai trường. Những người có con em đi học, đã không hiểu sự học cần thiết cho người ta để được biết nghĩa lý, đủ tư cách làm người, mà phần nhiều lại cũng không có cái kỳ-vọng cao xa, mong cho con em nhờ sự học để làm bực thang vinh hiển, chẳng qua nhân tuổi con còn bé, chưa đủ sức trông nom công việc đồng áng, nhân lúc mùa cày cấy chưa đến, việc nhà còn rảnh rang, sẵn trong làng có trường học, có thầy dạy, thì cũng cho con đi đến nhập môn, gọi là kiếm giảm ba chữ, thông được văn-tự, nhớ được văn khấn, không đến nỗi ù-lỳ giấy trắng với mực đen, thế là đạt được mục-đích rồi; vì thế mà sự học hành của con em rất là chênh-mảng: khi thì mắc việc giữ em, khi thì ở nhà cùng đỡ, muốn nghỉ ngày nào thì nghỉ, muốn học ngày nào thì học, thì giờ của con trẻ đã không qui, công-khóa ở nhà trường cũng xem khinh. Nước ta theo học chữ nho đã mấy nghìn năm, mà sự giáo-dục vẫn không được phổ-cập, tại cách giáo-dục chưa được khôn khéo đã đành, mà sự phần nhiều cũng vì cái lối sao nhãng của cha anh nữa.

Từ khi chánh-phủ Bảo-hộ giữ quyền giáo-dục ở xứ ta; phép học sửa đổi lại, có niên hạn, có thứ lớp, quy tắc có nhất định, công khóa rất là nghiêm, không những là ở các nơi thành thị lớn, trường học đã mở rộng thêm ra, mà việc học ở các chốn thôn quê, cũng dần dần chỉnh đốn, muốn cho việc học mau được phổ-thông. Mà xem ra ở các chốn thôn quê ta, phần nhiều người vẫn còn giữ cái lối cũ, không biết sự học có quan thiết với người ta là thế nào, và người ta đối với sự học phải nên thế nào. Họ vẫn cứ nghĩ rằng xong trường này lên trường khác, đỗ bằng nọ thì bằng kia, tất phải mất nhiều tiền bạc, tốn nhiều thì giờ, cái gia-cảnh của mình đã không có thể trông mong được đến đỏ, chẳng qua con đã đến tuổi đi học, thì cũng cho con vào trường, theo đuổi độ giảm ba năm, học hết vài bốn quyển sách, ghép được vần, đọc được chữ, thông hiểu được những giấy má tầm thường, hy-vọng có thế mà thôi, cần gì mà phải săn sóc đến việc học mà dốc thúc con em cho lắm.

Ấy cái tư-tưởng của người ở chốn thôn quê ta, phần nhiều như thế đó; có biết đâu rằng sự học bây giờ không phải như sự học ngày xưa, chỉ chuyên theo một lối văn-chương, cách học rất khó khăn, mà lại mất nhiều thì giờ. Cách giáo-dục bây giờ, là cốt cho nhân dân mau được phổ thông, có cái trí-thức thông thường, đủ cái tư-cách là một người quốc-dân, sự giáo dục các nước bây giờ đều có ý chú-trọng về nền sơ-học là vì thế; mà bản phận của cha anh đối với việc học của con em, nên săn-sóc lắm cũng là vì thế. Các nước văn-minh lại đặt ra cái luật cưỡng bách giáo-dục, là cốt muốn cho nhân-dân ai cũng có cái học phổ-thông, ý từ cao xa như thế; có phải chỉ cốt rèn tập lấy nhiều người đủ sức theo việc nhà nước mà thôi đâu; những người cho con em đi học, có phải chỉ chuyên theo một cái mục-đích thi được bằng nọ bằng kia, kiếm được bổng nhiều lộc hậu, làm cái kế kiếm gạo mà thôi đâu. Người mình thì vẫn giữ cái tư-tưởng cũ, trừ cái sự học để thi đỗ, học để làm quan, thì không còn biết cái gì là ích lợi của sự học nữa. Những người tự biết cái cảnh nhà chật hẹp, không thể cho con em theo học được lâu, không có cái hi-vọng sẽ, thì đối với sự học của con em, lại cho là không cần thiết, mà không lưu tâm đến.

Các nước văn-minh ở trên mặt địa-cầu ngày nay gây nên cái nền nước mạnh dân giàu, tuy nhờ về học-thuật xương minh, kỹ-nghệ tinh xảo, mà cốt vì việc giáo-dục được phổ-cập, dân-trí được khai thông, cái nền sơ-học thật là cái nền giàu thịnh của một nước. Nước ta xưa kia vì học-thuật hủ lậu, dân-trí bế tắc, cho nên sự tiến hóa mới thành ra chậm trễ; bây giờ gặp lúc học qui sửa đổi, chánh-phủ lại săn sóc về việc giáo-dục phổ-thông, ấy là một cái cơ hội rất tốt về sự tiến hóa của nước nhà đó. Người mình tưởng nên hiểu rõ cái lẽ ấy mà tỏ lòng hoan-nghênh, nhất là ở các chốn hương thôn, càng nên săn sóc về việc học, để mở-mang trí-não cho con em, đó không những là cái trách-nhiệm của cha anh đối với nhà, mà cũng là cái bản-phận của quốc-dân đối với nước nữa. Mong rằng những bực đàn anh đàn chị có kiến-thực ở các chốn thôn-quê, nên hiểu rõ cái lẽ ấy, đừng giữ cái tư-tưởng cũ, cho sự học chỉ là cầu vinh hiển ấm no, nếu không có thể cầu được vinh hiển ấm no, thì thôi mà không chăm-chỉ đến, như các lối đi học của trẻ nhà quê bây giờ vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 24 Février 1925

Đường ô-tô ở Phi-châu

Đoàn ô-tô Tranin-Duveverne khởi-hành ở Kanskry tới Massouah, đi trên lục địa Phi-châu cả thảy sáu nghìn kilomètres. Bộ thuộc địa có gởi lời khen ngợi đoàn xe ấy.

Đồng minh với nước Đức

Về việc người Đức xin được ở đại-biểu đến dự hội-đồng Đồng minh về việc triệt binh khi và rút quân ở đất Cologne về, nước Anh bàn rằng Đồng-minh liệt-quốc sẽ hội nghị để bàn định với nhau rồi mới có thể phúc lại nước Đức được. Có lẽ Đồng-minh liệt-quốc sẽ họp ở Bruxelles.

Nước Anh với nước Nga

Quan Chamberlain có tuyên cáo tại hạ nghị-viện nước Anh rằng cứ như hiện tình ngày nay, thì chánh phủ Nga không có thể cử đại-sứ đến Moscou được.

Việc Mossoul

Hội-đồng đã bàn-tra về đất Mossoul đã làm xong công việc.

Cái chương-trình Dawes

M. Parker Gilbert đã đệ trình hội đồng bồi thường giấy má sổ sách năm tháng đầu về việc thi-hành chương-trình Dawes.

Số thu-nhập công được bốn trăm triệu marks kim-tệ. Như vậy thì chương trình Dawes thi hành được mọi điều như ý.

Tin Trung-hoa

(*Điện-báo Reuter*)

Phong trào bãi công

Hương-cảng ngày 19 février 1925.

— Cái phong trào bãi công ở xưởng dệt sa của Nhật-bản tại Thượng-hải nay lại càng to. Cả những thợ thuyền ở hai xưởng Phong-điền và Đông-hưng cũng dự vào. Hơn ba vạn thợ thuyền đi đong các phố ra oai, cũng với lính cảnh-sát xung đột, phải hơn 20 người bị thương, 3 người bị bắt.

Lại có cuộc chiến-tranh to

Hương-cảng ngày 19 février 1925.

— Có tin ở Bắc-kinh Nguyên đã tới về Thượng-hải, Tế cùng với Ngô bội-Phu và Tôn-truyền-Phương kết làm tam giác đồng-minh. Định từ mặt tây Thái-hồ đánh sang Giang-minh. Thái-thành-Huân ở Phúc-kiến, Mã-liên-Giáp ở An-huy cũng nhập cuộc. Nghe đâu ở Trường-hưng và Nghi-hưng quân Phụng-thiên và Phúc-kiến đã khai chiến.

Trương-tác-Lâm lấy cuộc chiến-tranh này là từ Tôn-truyền-Phương gây nên, có điện cho Đoàn rằng Tôn phá hoại, cuộc hòa bình, phải nghĩ cách đối phó.

Mấy hôm nay quân Phụng-thiên đã lục tục tải xuống miền nam rất nhiều.

Cuộc chiến-tranh ở Quảng-đông

Hương-cảng ngày 19 février 1925.

Hiện nay ở Quảng-đông liên-quân (quân của Tôn-Văn) đã cùng với quân đội của Trần-quýnh-Minh khai chiến. Hai bên đã đem nhau mấy trận ở Bác-la, Long-môn và Đạm thủy rất kịch liệt.

Bệnh tình Tôn-Văn

Hương-cảng ngày 19 février 1925.

Bệnh tình Tôn-Văn vẫn trầm trọng. Hai chân vẫn phù to, thầy thuốc kêu là khó chữa cho khỏi. Đoàn-kỳ-Thụy có sai đại biểu đến hỏi thăm.

Tin Phùng-ngọc-Tường

Phùng-ngọc-Tường có nghĩ cái kế hoạch mở mang phía tây-bắc, P ùng-muốn chia làm bảy tỉnh, thực hành cái chính sách bình công, mang các hạng du-dân ở nội địa lên đó làm việc khai khẩn. Người ta cho cái kế hoạch ấy là Phùng có ý muốn gây thế lực của mình vậy.

(*Điện-báo Cavic*)

Lại một tin về bệnh tình Tôn-Văn

Bắc-kinh, ngày 21. — Bệnh Tôn-Văn vẫn đưa. Nhiệt-độ vẫn thường. Bắt mạch thấy trong một phút có 110 tiếng đồng.

(*Điện-báo của Indopacifi*)

Bọn lao-động ở Trung-hoa

Các hội thợ-thuyền vận động kịch-liệt. Bọn thợ hỏa-xa lại mở các hội quán trước đây bị quân-nhân bắt đóng cửa.

Đàn bà cũng dự vào phong-trào ấy. Đứng đầu bọn bãi-công ở các xưởng dệt ở Thượng-hải là một người thiếu-nữ.

Việc buôn nha-phiến

Các nhà buôn ở Thượng-hải kháng cáo chánh-phủ về việc bênh vực những kẻ buôn nha-phiến.

Tự do diễn đàn

Rất mới và rất cũ

Bữa hôm tháng trước, tôi đến chơi nhà một người anh em bạn là ông X. thấy trên bàn giấy có một cái phong-bì, bốn phía toàn là vành đen cả, tôi liền lấy coi thử, mở ra thấy ở trong ấy có một mảnh giấy tây, bốn phía cũng toàn là đen cả, trong giấy ấy viết như thế này : Mme et M. . . ont l'atroce douleur de vous annoncer la mort de. . . . ở dưới ký tên là Y. Coi mảnh giấy này rồi, tôi quay lại nói chuyện với người anh em bạn tôi như thường cho đến lúc ra về. . .

Cách ba bữa nay ông X. lại cho người nhà qua mời tôi sang để nắng rượu chơi (nhân bữa ấy trong nhà có chuyện gì thì tôi không đặng rõ) thì tôi lại thấy trên bàn giấy một cái phong bì bằng giấy đồng, làm theo kiểu Tàu, tôi cũng mở ra xem thì thấy trong ấy có một mảnh giấy đỏ, có vẽ trúc, chim, v. v. . . Tôi liền đọc ngay để xem thử cái giấy gì, trước hết thấy mấy chữ này : « Kính khải giả. . . » rồi dưới ký tên : « Mỗ, thủ ». Đọc rồi mới biết mảnh giấy này là mời đi ăn tiệc.

Từ bữa thấy cái mảnh giấy trước (mảnh giấy có vành đen) về nhà tôi cũng đã có ý khó chịu rồi, đến nay lại thấy mảnh giấy đỏ này nữa, thì trong lòng tôi tự nhiên bức rức ; vì thế cho nên tác đánh chén rồi, thị tuy không say là bao nhiêu, mà cũng gà say để hỏi anh X. một đôi câu thử anh ta trả lời ra thế nào.

« Anh X. ơi, anh thấy hai mảnh giấy này, thì anh nghĩ ra thế nào ?

— Anh nói điều gì khó nghe thế hỏi anh, anh đã quá chén rồi sao ?

— Nào có phải là tôi quá chén đâu ! hai mảnh giấy này có cái mảnh-lực gì, làm cho tôi khó chịu từ lúc nãy đến bây giờ ; thôi, anh cứ nói thật đi, anh coi hai mảnh giấy này có ng ! sự gì lạ chăng ?

— Không cái gì lạ sốt, thấy giấy đỏ báo si-tin thì tôi có hơi buồn, thấy giấy sau mời đi ăn tiệc, thì tôi cứ theo ngày giờ đã chỉ trong giấy mà đi đến nhà người mời, ăn no say rồi về ngủ, c ó ngoại-giả thì lật là không nghĩ sự gì sốt.

— Chao ôi ! Tôi không ngờ trí não anh lầm lạc như thế !

— Chớ anh nói cái gì lạ thế hở anh ?

— Anh phải biết rằng nước mình là một nước văn-hiến, mình cũng có c ữ viết, có tiếng nói, tuy là chữ quốc-ngữ mình mới đặt ra đây, chớ tiếng An-nam mình nói đã lâu đời lắm rồi, mà lại là một thứ tiếng có đủ cả tinh-thần là một thứ tiếng hay ; tuhóvan không bao giờ đọc sách báo quốc văn hay sao, trong ấy các bậc danh-nhân trong nước đều cho tiếng mình là hay cả, không phải mèo khen mèo dài đuôi đâu, thật như thế, lúc trước như cụ Ngu ần-Du mà viết ra truyện « Kiều », thì tuy là lúc ấy quốc-ngữ c ưa có, chớ cũng viết bằng chữ nôm tức là bằng t ếng An-nam, mà hiện nay quyển truyện này chiếm được một cái giá trị rất lớn trong làng văn. Nói cho hết lẽ thì tiếng An-nam tuy là không lấy gì có làm đủ cho lắm, nhưng mà dùng để bảo ai tin cũng mới ăn tiệc cũng c ắc là có thể đủ được.

Huống chi trong mấy lúc này, sách cách-trí, sách vệ-sinh, sách địa-dư, sách luân-lý, v. v. đều có dịch ra chữ quốc-ngữ cả, mà cũng rõ ràng, có thể đem ra dạy bọn t anh-niên trong nước được ; lại mới gần đây hội Khai-trí cổ ý xin lấy chữ quốc-ngữ dạy sơ-học, thì chánh-phủ đã y cho hạch *quốc-ngữ sơ-học văn bằng*, là có ý để dùng giữ lại cơ-sở tiếng nước nhà, bấy lâu nay bị lấn lướt, gần đến nỗi suy đồi đi.

Lạ thay ! anh cũng là người có văn-học, sao mà cứ thấy những cách cử-động như thế chẳng tái lòng.

— Anh nói tôi nghe cũng có điều đúng, nhưng đời bây giờ là đời văn-minh, đời tự-do, ai muốn dùng thứ chữ gì thì dùng, chớ cần gì phải nói cho mệt.

— Chao ôi ! mệt ! Thà rằng anh ra lo việc nước, việc dân, trác-nhiệm lớn lao, công trình rõ rệt, mà vang một cho đang, đây anh c ỉ mỗi ngày đi đến tòa hai lần, (tôi cũng như anh thế) trưa tối về nhà ăn chơi đánh bạc uống rượu, ngày nọ qua ngày kia, năm này qua năm khác, đã ăn no ngủ kỹ, không lo đến gì sốt mà còn sợ một ư ?

Thật, tôi dám trách các ông nói trên này, sao mà các ông nỡ bỏ biệt tiếng của nước mình cho đành ! Vì thử ông X. (tức là người anh em bạn tôi) là một người Tây hay một người Tàu thì các ông làm cách fy mới đang, các ông nào có phải Tây Tàu gì đâu, chính là một người An-nam ; mà người An-nam chuyện văn hoặc tin tức cùng người An-nam thì dùng tiếng An-nam chẳng là lịch sự hơn dư ? Hay là các ông nói rằng từ lúc còn mẹ đẻ đến giờ, khi n ở học chữ Tàu, khi lớn học chữ Tây, còn tiếng Nam không bao giờ học cả, cho nên các ông không dùng đến. Như thật thế ! tôi xin nói lại một điều : Các ông tuy không đến trường học tiếng An-nam, chớ ở nhà các ông hoặc trong chỗ các ông ở, thì tôi trộm tưởng rằng người nào cũng nói tiếng An-nam cả chứ ; và chẳng nói các ông không học tiếng An-nam, là các ông không tập làm thơ làm phú, chớ có phải các ông không biết dùng tiếng An-nam trong mấy việc thường thường hay sao ?

Buồn thay ! người ta nói chẳng biết nghe mà lại còn đem mấy chữ « văn-minh », « tự-do » ra dùng bậy nữa ; chưa ra tuồng gì cả mà mỗi khi mở miệng ra thì nói « văn-minh », « tự-do », cứ dùng bậy dùng xằng thế thôi.

Ôi ! hiện tình quốc dân ta với quốc-văn ta như thế đó, thật đáng thương thay cho nòi giống con tiên cháu rồng.

Trương-đăng-Nhơn

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nhờ quí-báo giải đáp cho tôi một việc sau này thì tôi được cảm ơn quí báo lắm.

Nguyên năm ngoái tôi có mua của tên.... ở làng tôi một khu ruộng giá là 190 đồng, không ngờ ruộng ấy là nhà-nước rang và kị điền của trong họ tên ấy. Nay người họ tên ấy đòi lại ruộng đã bán n ư thế thì có được không ?

TRẢ LỜI. Phải tùy hai trường-hợp sau này :

1· Nếu trên ruộng ấy có dựng bia khắc chữ để là phần hương-hỏa, hoặc là trong địa-bộ có biên là ruộng hương hỏa thì ruộng ấy, ông không mua được, vì hương-hỏa là của ông bao giờ bán được hay là sai sáp được. Ông phải giả ruộng lại cho nhà ấy, nhưng ông có quyền đòi số 190 đồng đã giả cho tên.... vì *đòi thêm tiền bồi-thường nữa.*

2· Nếu ở trên ruộng không có dấu tích gì là phần hương-hỏa và nếu trong địa-bộ không biên là phần hương-hỏa thì đất ấy bán được và ông có quyền cứ giữ lấy.

* * *

CÂU HỎI. — Thưa ngài, tôi phải một thằng con bất hiếu bất để, tôi định cất phần gia-tài của nó đi thì có được không ?

TRẢ LỜI. — 1· Được, nhưng ông phải mời các kỳ-hào và lý-trưởng đến để l m giấy về việc ấy ;

3· Trong giấy ấy phải khai rõ họ tên tuổi của con ấy và vì lẽ gì mà ông cất phần gia-tài của nó đi.

Thể-lệ thi bằng tiểu-học yếu-lược ở Trung-kỳ

Nghị-định quan Khâm-sứ Trung-kỳ ngày 12 tháng 9 ông năm 1925. — Khoản thứ I. — Chiếu theo tờ nghị-định quan toàn-quyền Đông-pháp ngày 18 tháng 9 năm 1924 đặt ra thi bằng-cấp của tiểu học Yếu-lược bản xứ để xét việc học ba lớp dân Sơ-đẳng-học, thể lệ bằng cấp đó lại Trung-kỳ định như sau này. Khoa thi ấy gồm có bách viết và bách nói bằng tiếng bản xứ và những môn nguyện-thi bằng tiếng Pháp và chữ Nho.

Khoản thứ 2. — *Môn bách viết.*

a) Một bài ám-tả để-dẽ bằng tiếng bản xứ (dài chừng 8, 10 hàng.) Hạn 50 phút đồng hồ. Những chấm hết câu phải đọc cho sĩ-tử biết.

b) Một bài luận dài chừng 12, 15 hàng, bằng tiếng bản xứ (đề luận dễ dễ lựa theo lối tả cảnh, lối viết thư, hay lối kể sự tích.) Hạn 50 phút.

c) Hai bài toán đố để dễ bằng tiếng bản xứ ra theo bốn phép hay theo phép đo-lường, hạn 50 phút.

Môn nguyện-thi

d) Một bài ám-tả thật để dài chừng 8, 10 hàng bằng tiếng Pháp ; những chấm hết câu có đọc, hạn 50 phút.

e) Một bài viết tập chữ Nho thật dễ (bài viết tập độ độ 15 chữ thường, viết bằng việt Annam). Hạn 50 phút.

Khoản thứ 3. — *Môn hạch nói.*

f) Hạch một bài tập đọc bằng tiếng bản xứ, bởi cách viết và nghĩa những tiếng và những câu nói, ý tứ trong bài. Hỏi một trò ít là trong 5 phút.

g) Ba câu hỏi bằng tiếng bản xứ; một câu về luân-lý (Bổn phận trẻ con...); 1 câu về địa-dư (cách đóng phương-hướng, sông, núi, sản vật trong xứ....); 1 câu về tập-vệt-học (cây, việc cày cấy trong xứ loài vật và việc chúng nó giúp cho mình, cách săn sóc chúng nó, phép vệ sinh thân thể). Hỏi một trò ít là trong 10 phút.

Môn nguyên-thi

h) Một bài tập đọc bằng tiếng Pháp bởi nghĩa những tiếng, luật phép trong mẹo, và cần nhất là bắt chia những tiếng « verbes » nội mẫu và ngoại mẫu thường dùng (thì présent, futur, và passé composé de l'indicatif..) Hạn hỏi ít là 5 phút.

Khoản thứ 4. — Môn phải hạch, hay là môn hạch nguyên-thi đều cho từ 0 đến 20. Nếu bị 0 thì không được hạch nữa.

Về môn âm-tả bằng tiếng bản quốc, nếu viết trật dấu làm cho mất nghĩa câu, hay là viết sót thì bớt hai điểm; những lỗi nhẹ khác thì bớt một điểm, về những chữ cả trật dấu cả trật chữ thì không được bớt quá 2 điểm.

Về môn âm-tả bằng tiếng Pháp, những lỗi không nghĩa, những chữ viết sót đều bớt 2 điểm; những lỗi nhẹ, (như lỗi viết không hợp mẹo, v. v...) bớt 1 điểm. Mỗi một bài thi phải hai quan trường chấm và khi cho số trung bình rồi phải ký tên vào quyển thi.

Mỗi người học-trò vào hạch nói thi phải hai quan trường hỏi; khi cho phân số rồi cả hai ông đều phải ký tên vào số ngang tên học trò mới hỏi đó.

Những phân số cho về môn nguyên thi (hạch viết hay hạch nói) không phải cộng hết với các môn phải hạch, chỉ được tính các phân số trên 10 điểm, nghĩa là những phân số từ 11 đến 20 thì bỏ, chỉ được tính phân số thứ 11 trở lên mà thôi. Bởi trong bằng cấp có thêm vào mấy chữ hạch trúng « Nguyên thi Pháp-tự », hay « Nguyên thi hán-tự », hay cả « Nguyên-thi Pháp-tự và Hán tự ».

Nếu bài làm mà chữ xấu lắm thì bớt một điểm; còn đã nhớp và chữ lại xấu nữa thì bớt 2 điểm.

Khoản thứ 5. — Nếu hạch viết được 30 điểm hay là quá 30 điểm mới được vào kỳ vấn đáp. Còn hạch viết và hạch nói được 50 điểm hay là quá 50 điểm mới được đậu.

(Còn nữa).

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ TƯ
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

NHÀN ĐÀM

Không cơm mà sống!

Cả nước Nam ta, ai ai cũng phải ngày vài bữa cơm mới sống được, thế mà nước ta vẫn có một hạng người không ăn cơm mà sống!

— Nói lạ! Không cơm thì chết toi! Sống sao được?

— Không cơm mà sống mới lạ chứ! — Thế không thấy tại làng chơi đi hát uống rượu, trong các tiệc rượu có thấy ai ăn cơm bao giờ đâu, mà càng ngày càng ít ỷ đông ra, chỉ người có chết mất mấy nào!

Cuống-sỹ.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 18 độ
15 giờ 18 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	36
— nhì,	—	10	67
— ba,	—	9	72
Thóc hạng nhất,	—	6	73
Bắp ngô	—	7	45

Giá hạn. Kể từ ngày 25 Février 1925, giá hạn ở kho Nhà-nước định là 10 f. 75

Quan Khâm-sứ Lào tại Hanoi. — Trong số ngày hôm qua bản-quán đã đăng rằng quan Khâm-sứ Bosc đi tàu bay tới Hanoi từ chiều thứ hai. Nay lại tiếp được thêm mấy tin như sau này:

Quan Khâm-sứ ở Xieng-khouang khởi hành ngày hôm ấy. Vì ở mạn sông Bờ trời mưa bụi và có sương mù cho nên tàu bay phải đi về phía Sầm-nứa, và lúc đầu bay cao đến 4.000 thước, nhưng đến địa-hạt Bắc-kỳ thì chỉ bay cao độ 200 thước thôi. Bây giờ ngài có máy bay bay từ Xieng-khouang về Hanoi là lần thứ nhất.

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội đồng bảo-hộ Bắc-kỳ đã họp tại phủ Thống-sứ sáng hôm qua. Trong những việc đã xét thì nên kể mấy việc sau này:

Việc Bernard Hiến xin giảm tội, việc M. Ng đình Kuế xin giảm thuế sông bạc ở Chapa trong năm 1924, việc sang sổ dự-toán Bắc kỳ, việc làm một nhà máy điện ở Phả-lạng-thương, việc làm đình cho quan tuần phủ Sơn-tây, việc trích ở kho dự bị lấy 25.000 đồng cấp cho làng Hậu-dương.

Thi thầy thuốc thú sai hạng nhì — Ký thi lên bực thầy thuốc thú sai hạng nhì (médecin auxiliaire de 2e classe) theo như nghị định ngày 29 septembre 1923 thì sẽ mở tại Hanoi Saigon và Huế cùng ngày giờ như sau này:

Kỳ đệ nhất: ngày 16 mars 1925 từ 8 đến 11 giờ.

Kỳ đệ nhị: ngày 17 mars 1925 từ 8 đến 11 giờ.

Kỳ đệ tam: ngày 18 mars 1925 từ 8 đến 11 giờ.

Kỳ thi về khoa trị bệnh (clinique) thì cũng cứ mở vào một ngày là 9 mars 1925 hồi 9 giờ sáng tại nhà thương Hanoi, Chợ-quán và Huế. Hội đồng sát hạch có quan chánh thầy thuốc ở nhà thương và hai viên thầy thuốc do quan chánh sở Y chính trong xứ cử.

Trường Canh nông thực-hành ở Tuyên-quang — Các học-sinh có tên sau này được vào học tại trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang trong năm 1925 1926, và 1926-1927:

MM. Lương-đức-Lương, Ng-hiến-Môn, Đào thiện-Tranh, Đỗ-như-Cung Nguyễn-khoa-Lập, Bùi-ngọc-Tri, Ng-xuân-Sảo Robert Fioravanti, Nguyễn-Phụng, Võ-đình-Đại, Nguyễn quang-Câu.

Thuế chó. — Đạo nghị-định của quan Bốc lý về việc đánh thuế chó nay đã thấy yết thị ở tòa Đốc-lý rồi. Đạo nghị-định ấy bắt đầu thi-hành từ ngày 1er janvier 1925 trở đi. Phàm các người Tây, người Nam hay người ngoại-quốc ở trong thành phố có nuôi chó đều phải tuân theo cả. Số thuế đánh định như sau này:

Nuôi một con: 0 p. 50; hai con: 2 đồng; ba con: 6 đồng; bốn con 10 đồng; năm con: 14 đồng; sáu con: 18 đồng; và từ số ấy trở lên cứ mỗi một con nữa phải nộp thêm 4 đồng nữa.

Không bao giờ đẩy-tớ cũng ở với chủ được nhận chó nuôi cũng ở trong nhà ấy là của riêng mình.

Thuế đánh là đánh đồng niên, phải nộp vào đầu năm, phàm chó nào mà chủ trú cư ở Hanoi đều phải nộp thuế cả, chỉ trừ ra những chó còn bú là được miễn. Nếu chủ nào nuôi chó, đến ở Hanoi vào khoảng 6 tháng cuối năm, thì chỉ phải nộp thuế nửa năm thôi.

Chó nào đóng thuế rồi thì sẽ phát cho một cái mê-đay (médaille) để đeo mãi mãi vào cổ. Giá mỗi cái mê đay là 1 hào và sẽ công góp với tiền thuế là một. Nếu mê-đay ấy mất thì phải xin cái khác thay vào, giá định là 3 hào một cái.

Những chó dùng trong các nhà thương, sở thí nghiệm, sở thú-y hay sở luyện binh thì đều được miễn thuế và ở sở nào thì sở ấy phải đeo cho nó cái mê-đay mà không mất tiền.

Những chó dùng để ăn thịt mà trong địa hạt thành phố cấm nuôi thì được phép đem qua địa-hạt, nhưng phải nhốt vào trong lồng kín và không được đỗ ở đâu cả.

Thứ thuế nói trong nghị-định này cũng coi như thuế chính ngạch và cũng chiếu theo sổ mà thu như là thuế thân người bản xứ và theo như sách thức sau này:

Cứ mỗi năm trước ngày 31 janvier, các nhà có chó phải khai báo tại sở Cẩm hợt mình ở và khai rõ số chó nuôi là bao nhiêu để sở Cẩm cho đi kiểm soát.

Người nào khai báo rồi, sở Cẩm sẽ phát cho một cái giấy biên-lai cùng những cái *mê-đay* (médaille) riêng để đeo cho chó. Mê-đay ấy phải giả tiền.

Kể từ ngày 1er février trở đi, thì sẽ cho người đi khám từng nhà. Đến ngày ấy mà những người phải chịu thuế có ai quản chưa khai báo thì trong 24 giờ sẽ phải khai, bằng không thì sẽ phải trừng phạt nói ở trong nghị-định này.

Các sở chó sẽ do quan chánh sở thuế chánh ngạch làm từ ngày 31 mars

Cứ ba tháng lại có kỳ làm sổ phụ họ những người có chó mới đến thành phố, những người ấy phải khai nội trong 15 ngày sau khi đến Hanoi hay là sau khi mua chó.

Nếu chó đem bán lại thì người chủ cũ và người chủ mới phải liên đới chịu trách nhiệm về sự nộp thuế cũng như là sự khai báo.

Nếu quên khai hay là khai chưa đủ thì sẽ phải biên tên vào sổ thuế và phải nộp thuế gấp đôi.

Phàm con chó nào gặp ở ngoài đường mà không thấy đeo mê-đay đúng như lệ đã định thì sẽ phải bắt giam vào nhà nhốt súc vật, không kể sự phạt vi-cảnh theo như các thể lệ trong hình-luật (điều 471 đoạn thứ 15 và điều 475 đoạn thứ 7), cũng là trong các lệ trước của thành-phố đã đặt về việc ấy.

Những sự vi cảnh ấy thì sẽ do những người tuần cảnh làm biên-bản. Người chủ có chó mà muốn chuộc chó ở nhà nhốt súc vật về thì phải nộp tiền gấp đôi cái tiền thuế đã nói ở trong nghị-định này. Nếu không biết ai là chủ con chó bị bắt thì con chó ấy trong bạn một ngày sẽ phải đánh chết.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở NÀY

AI MUỐN LÀM GIÀU?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn!
Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm!
Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu xổ cuộc sổ số, « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »
Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, và các cửa hàng to.

TOU-FOU???
Tou-fou là tay đóng trò chớp hóng có giá-trị
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
Sánh bằy được với những tay sành sỏi
"Chẳng bao lâu là sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

Sách mới xuất bản — Ông A. Hubac, thanh-tra thủy-ý ở Hải dương mới xuất-bản một quyển sách bằng quốc-ngữ để nhan là « Nói về vệ-sinh và các bệnh loài vật nuôi ». Đọc cái nhan đề cũng đủ hiểu là một quyển sách có ích, các nhà chăn nuôi giống giọt nên mua mà xem. Sách dày 30 trang giấy tốt, in ở Đông kinh ấn-quán, giá bán 0$20 một quyển.

Hội Trí-tri. Xin nhắc lại rằng đến ngày mai là thứ năm 26 février này, hồi 8 giờ tối ông Nguyễn-khắc-Nguyên sẽ diễn thuyết về « Thời cục nước Tàu ».

Hội Trí-tri lai cảo.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIỆN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$80
施肝魚丸
能滋養身體治咳嗽補氣血

Cướp đường. — Lê-v-Trọng 63 tuổi, nấu bếp, quê ở làng Trình-nguyên, phủ Kiến-hưng, tỉnh Thái-bình, hôm 23 hồi 8 giờ tối, đáp chuyến tàu hiệu tự Ninh-giang, khi tới Hanoi xuống tàu, đi trên bãi cát bờ sông bị ba đứa lạ mặt ra đâm một nhát vào cổ và lấy mất ba đồng bạc; tuy thương tích không g nặng lắm song cũng phải đưa vào nhà thương chữa thuốc.

Gớm! mới 8 giờ tối mà chúng đã dám giở cái thủ-đoạn như thế, thì còn có coi ai ra gì nữa không?

Cướp ngày ban ngày. — Hồi 2 giờ chiều ngày 23 vừa rồi, chiếc xe tải gạch do một tên phu xe là Phạm-năng-Tương, quán ở Khương-thượng, Đống-đa, đi đến phố hàng Đồng thì đụng phải một cái xe ay của Nguyễn-đình-Dương, nhà số 54, đường Sinh-từ, do tên phu xe Ng-văn-Các kéo. May không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi.

Cũng ngày hôm ấy, hồi 3 giờ chiều, chiếc ô-tô lớn của hiệu Tư-đường, ở phố Bờ-sông, do chauffeur Vũ-văn-Phúc cầm máy, khi đi tới chỗ ngã tư hàng Đậu và hàng Giấy thì dụng phải tơ máy xe điện số 15. May không việc gì đến người.

Tôi ăn của chủ. — Tên Đào-văn-Tín 24 tuổi là cựu *facteur* của công-ty xe-hỏa Vân-nam bị công-ty kiện là thiện thủ mất 17 đồng thì nay đã giao sang tòa án xét.

Xe đạp
AUTOMOTO
Các cuộc đại thắng của hiệu xe này trong những kỳ thi mới đây:
TOUR DE FRANCE 1923
CHAMPIONNAT DE FRANCE ROUTE 1923
CHAMPIONNAT DE FRANCE JUNIORS 1924
BORDEAUX-PARIS 1924
TOUR DE FRANCE 1924
MOTOS
XE ĐẠP CÓ MAY PHÁT ĐỘNG
E. DUCREUX
ĐỘC QUYỀN NHẬN BÁN HIỆU XE NÀY
97, Phố hàng Gai, HANOI.
HOẶC Ở CÁC CHI-NHÁNH
Bán-hiệu cần dùng đến những người biết nghề để làm đại-biểu ở các tỉnh to. Ai muốn nhận làm thì viết thư đến hỏi, định cả các điều-kiện mới nên.

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p. 00; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00; năm số mỗi số được 1.000 p. 00; mười số mỗi số được 500 p. 00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin định thêm tiềnước gửi thư-phải-lại (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

Nạn ô-tô. M. Larrivée ở số nhà 84, phố hàng Trống, có trình tại sở Cẩm rằng ngày 23 hồi 5 giờ một khắc có tiếc xe ô tô số T. 2213 đi trên con đường Hanoi — Phả-lý, khi đi gần tới ga Đỏ-xá thì đè chết một đứa trẻ con 15 tuổi.

Lạc đi đâu? — Phạm-thị Lộc 45 tuổi, ở số 3 A 37, phố cửa Đông (Maréchal Joffre) trình tại sở Cẩm rằng hôm 22 vừa rồi đưa con trai lên là Hoàng-đạo-Minh 13 tuổi lạc đi đâu mất! Khi đi, đầu đội mũ trắng, mình mặc áo thâm, quần trắng và chân đi đôi giầy ta.

Cướp đường. — Lê-v-Trọng 63 tuổi, nấu bếp, quê ở làng Trình-nguyên, phủ Kiến-hưng, tỉnh Thái-bình, hôm 23 hồi 8 giờ tối, đáp chuyến tàu hiệu tự Ninh-giang, khi tới Hanoi xuống tàu, đi trên bãi cát bờ sông bị ba đứa lạ mặt ra đâm một nhát vào cổ và lấy mất ba đồng bạc; tuy thương tích không g nặng lắm song cũng phải đưa vào nhà thương chữa thuốc.

Gớm! mới 8 giờ tối mà chúng đã dám giở cái thủ-đoạn như thế, thì còn có coi ai ra gì nữa không?

PHÒNG - THAM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương tùy độ sự tăng Bắc-châu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Al-cập đã.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt nói chung thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Gia 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: GIÁ 1 $ 00
Phòng khám bệnh tại: ĐƯỜNG GIA-LONG, Đ.
GẦN nhà số 236
8.301

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bệnh dậu mùa. — Ngày chủ-nhật vào hồi 14 giờ ở bờ sông Bonnal gần phố Fon-Tsheu có cái xác đứa con gái độ 4 tuổi chết bệnh dậu mùa. Căn-cước đứa bé chưa rõ.

Sáng ngày thứ hai ở đường Belgique có cái xác người đàn ông độ 35 tuổi cũng chết vì bệnh dậu mùa.

Bệnh dậu mùa là một bệnh truyền nhiễm ghê-gớm, thế mà những nhà có người chẳng may mắc phải lại đem giấu giếm một chỗ, đợi khi chữa chẳng được mà chết đi, lại mang đem bỏ đường bỏ chợ, thì còn gì gái man bằng. Mong nhà-nước sẽ có ra được những người bảy lấy mà trừng phạt để làm gương cho kẻ khác.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

số 158

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nói xong, mời ngồi ở bên người chị dâu, còn nhà bán rượu ở phía trước cửa nữa, tên gọi *Hồ-chính-khanh*, *Vũ-tùng* cũng sang mời.

Hồ-chính-khanh nguyên trước là chân lại-điền. Hắn đoán là có sự lôi-thôi, khi nào chịu sang, nhưng *Vũ-tùng* cố nài ép mãi, bắt-đắc-dĩ cũng phải nể.

Khi sang tới nơi, *Vũ-tùng* mời ngồi ở bên cạnh *Triệu-trọng-minh*. *Vũ-tùng* hỏi *Vương-bà* rằng:

— Làng-điềng bên cạnh bà là nhà ai?

Vương-bà nói:

— Nhà *Trương-công*.

Trương-công đang ở trong nhà, trông thấy *Vũ-tùng* bước vào, giật mình kinh sợ mà hỏi rằng:

— Ông *Vũ* đô-đốc định bắt gì tôi đấy?

Vũ tùng nói:

— Nhà chúng tôi phiền-nhiễu phố-phường nhiều lắm, tay gọi là có chén rượu nhạt, xin người chứng-quá cho.

Trương-công nói:

— Chết nỗi! Tôi chưa kịp sang phúng-viếng chi cả, sao ngài lại cho tôi nống rượu!

Vũ-tùng nói:

— Chúng tôi đã có lòng thành như vậy, xin ngài chiếu-cố.

Vũ-tùng cố lôi kéo sang cho được, mời ngồi ở bên cạnh *Diêu-văn-khanh*. Cớ sao mọi người lại chịu ngồi yên như thế? Số là cửa trước và cửa sau đều đã có 1 ô-binh canh giữ, tự hồ một nơi giam cầm vậy.

Vũ tùng mời bốn nhà láng-diềng cùng *Vương-bà* và người chị dâu, cả thảy là 6 người. *Vũ-tùng* bắc một cái ghế ngồi ngang ở giữa, rồi bảo thổ-binh đóng chặt cửa trước và cửa sau lại.

Khi đóng cửa xong thổ-binh đứng rót rượu, *Vũ-tùng* thì chào mọi người mà thưa rằng:

— Chúng tôi mời các ngài như thế này, cũng là đường-đột mỗ-mãng lắm, nhưng xin các ngài tha thứ cho.

Mọi người đều nói:

— Chúng tôi chưa được thừa tiếp độ-đầu hôm nào, không ngờ hôm nay lại đến đây quấy nhiễu.

Vũ-tùng cười mà đáp rằng:

— Thật không ra thế nào, xin các ngài cứ ở cười,

Tên thổ-binh chỉ việc rót rượu luôn. Mọi người ai nấy đều có ý lo-sợ, không biết rồi ra thế nào. Khi uống được mấy chén rượu thì *Hồ-chính-khanh* đứng dậy xin cáo-từ mà rằng:

— Thật quả chúng tôi bận lắm.

Vũ-tùng nói:

— Không thể đi được! Ngài đã đến đây thì dẫu bận đến đâu, cũng xin dốn ngồi một c át.

Hồ-chính-khanh bấy giờ ruột tằm bối rối, nghĩ thầm: Hắn đã có lòng tử-tế mời ta uống rượu, có sao lại đối-đãi một cách lạ lùng như thế này, thành ra bắt buộc không cho ta đứng dậy.

Hồ-chính-khanh bất-đắc-dĩ lại phải ngồi xuống *Vũ-tùng* gọi tên thổ-binh rót rượu. Tên thổ-binh rót đến tuần rượu thứ tư, thì là trước sau đã uống bảy tuần rượu rồi. Mọi người đều có ý run sợ.

Bỗng thấy *Vũ-tùng* bảo tên thổ-binh dọn mâm bát đi, mọi người đứng dậy, *Vũ tùng* ngăn lại mà nói rằng:

Bây giờ tôi xin thưa một câu chuyện. Trong các ngài đây, ngài nào viết chữ được?

Diêu-văn-khanh liền nói:

— Có ông *Hồ-chính khanh* đây, chữ nghĩa giỏi lắm!

Vũ-tùng cười chào *Hồ-chính-khanh* mà thưa rằng:

— Tôi xin phiền ngài một chút.

Nói xong, cuốn-hai tay áo lên, thò vào trong mình, rút ra một lưỡi dao sáng loáng. Tay phải cầm lưỡi dao ấy, chừng mắt đứ-đội mà rằng:

— Thưa các ngài! Tôi xi đã có người ấ- chịu. Tôi chỉ nhờ các ngài đứng chứng-kiến cho.

Bỗng lại thấy *Vũ-tùng* tay trái tóm lấy người chị dâu, tay phải trở vào mặt *Vương-bà*. Mọi người đều giật mình kinh sợ, ngẫn mặt nhìn nhau, chẳng ai dám nói ra gì.

Vũ tùng nói:

— Các ngài c ớ kinh sợ! *Vũ-tùng* này đến người thổ-lỗ, không biết sợ chết, nhưng cũng hiểu được rằng con tết phải đền, thì tết phải báo, mà quyết không dám xâm phạm chi đến các ngài, chỉ xin các ngài đứng chứng kiến cho mà thôi. Nếu một ngài nào bỏ chạy thì khi *Vũ-tùng* này nóng mắt lên, sẽ tặng cho ngài giầu lấy lưỡi dao rồi đền mạng, cũng cam lòng cả.

Mọi người đều nín lặng không ai dám cựa cậy. *Vũ-tùng* trỏ mặt *Vương-bà* mà rằng rằng:

— Con mụ già này thật là loài cầu-trệ! Linh-mệnh thân huynh tạ, hại hôi tay mày, hãy đề thư-thả, rồi ta sẽ hỏi tội cho.

Vũ tùng lại ngành lại mắng người chị dâu rằng:

— Đồ dâm-phụ này mày dùng cách gì mà hại thân-huynh ta đến nỗi n ư thế, mày nên thú thật, ta sẽ tha cho.

Người đàn-bà nói:

— Gia-thúc nói không biết nghĩ. Lệnh-huynh vì bệnh đau bụng mà chết, chứ có can-dự gì đến tôi!

Vũ tùng tức thì lấy chân đá đổ cái bàn, tay trái tóm đầu người đàn bà lấy lôi ra trước linh-sàng, dìm cổ xuống đất, rồi tay phải cầm lưỡi dao trỏ mặt *Vương-bà* mà bảo rằng:

Con lợn già kia, mày phải thú cho thật.

Vương-bà muốn chạy cũng không thể được, bất đắc dĩ phải nói:

— Xin đô-đốc hãy nguôi cơn giận giả này sẽ thú thật đầu đuôi.

Vũ tùng bèn thu lấy dao ngắn, rồi ngồi xuống ghế giấy mực bày ở trên bàn, lại cầm dao trỏ *Hồ-chính-khanh* mà bảo rằng:

— Tôi nhờ ông nghe mụ nói thế nào thì viết vào giấy như thế cho.

Hồ chính-khanh liền đặt-để mà đáp rằng:

— Vâng! Tôi xin viết!

Hồ-chính-khanh gọi người đầy nước vào nghiên, rồi mài mực đem bút, mở sẵn tờ giấy ra mà bảo *Vương-bà* rằng:

— Đầu đuôi thế nào, mụ cứ nói cho thật.

Vương-bà nói:

— Việc này không can dự gì đến tôi, bảo tôi nói thế nào.

Vũ-tùng hỏi:

— Con lợn già kia! Việc này ta biết tất cả. Nếu mày gan không chịu nói thì ta giết con dâm-phụ trước, rồi sẽ giết mày sau.

Vũ-tùng mắn lưỡi dao lên, đi vào tận mặt người đàn-bà, người đàn bà r ông-hồi kinh sợ mà kêu rằng:

— Gia-thúc ơi! Gia-thúc tha cho tôi đây, để tôi xin nói.

Vũ-tùng nắm cổ lôi dậy, bắt quỳ ở trước linh-sàng, lại quát to lên mà mắng rằng:

— Con dâm-phụ kia! Nói mau!

Người đàn-bà chẳng còn hồn vía nào, bắt-đắc-dĩ đành phải thú thật. Kể hết từ khi đánh rơi cánh vàng vào đầu *Tây-môn-khánh*, và khi mang cắt áo giặt *Vương-bà*, thành ra hai bên cùng nhau đàn-điếm những thế nào. Lại đến khi *Tây-môn-khánh* đã về *Đại-lang* bị thương, nàng lới *Vương-bà* xui giục bỏ thuốc độc những thế nào, thì đều đầu đuôi đều thú hết cả. *Vũ-tùng* bèn mang một nắm mèo thì lại bảo *Hồ-chính-khanh* kiện lấy một cái ấy.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui dược phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

啓定三年五月初七日內奏關
硃批得河內大藥房貴蠻萊蘭
有製補酒經試御用頗作貪當
嘉獎著錯批示需貴藥房主衛
以獎勞諳歙欽
內閣恭纂

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ:* **2$25** *một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents d'Annonces en Europe

POUR LE

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tảo ho, giật gân, mụn nhọt, sốt, vân vân, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tần (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cũng là trị lành ghẻ chóc trên da đầu con nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc đán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết nghứa liền, có gãi da rát rao, phỏng, sưng thì cũng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhứng là : cơ sài, da ửng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, tróc da, tróc vẩy, nức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chơn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

Lại một cái thảm trạng nữa — Hồi 6 giờ sáng ngày thứ hai ở phố bờ sông tức là Quai du Maré hal Foch có một cái xác người đàn ông chừng 30 tuổi, căn-cước không rõ. Sở Cẩm được tin phải người lại biên khám rồi dò hỏi thì người khốn-nạn đó hình như là người hành-khách tàu Phúc-long ở Hongay về hồi đêm mà đã ốm từ trước. Những điều đó cũng chưa đủ bằng chứng chắc thật, hiện tử-thi đã cho đưa vào nhà xác để mổ khám

Mất ví da. — M. Trần-văn-Phúc 22 tuổi ở Hongay về chơi, đánh rơi ở đường một cái ví da đựng 30 đồng, một đôi hoa tai giá 15 đồng và các giấy vật cùng chiếc thẻ sưu.

Con nhà bất lương. — Phạm-thị-T[illegible]u 35 tuổi bán hàng cơm ở phố Belgique số 26 có đơn thưa một con nhài tên Sâm tức Tám ăn cắp 10 p. và nhiều quần áo đáng giá 13 p. nữa rồi trốn đi mất.

Cúng sao. — Năm năm cứ đến tháng giêng hai này thì ta có lệ cúng sao. Chẳng biết cúng sao có như ý sở cầu không mà nhiều người vẫn còn ôm cái hủ-tục đó mãi ? Nhất là trong thành-phố ta chẳng mấy tối là không có đám cúng, to bé chẳng kể, hễ cứ leeng-keeng-kinh là phải mấy hào xin phép, chắc sổ dự-toán thành-phố cũng vì các sao mà thêm một số tiền tiêu vặt vậy. X.

Cái nạn pháo. — Chiều thứ bảy 21 février vừa rồi, cậu Vũ trọng-Ng[illegible], 17 tuổi, định làm một cái pháo lon, trong khi đương tống thuốc vào ruột pháo thì chẳng may nó nổ, làm cho cậu dập cả bàn chân phải và ba ngón tay ở bàn tay trái. Thương hại hay!

GIA-LÂM

Thuyền đắm. — Đêm 22 rạng 23 février vừa rồi, một chiếc thuyền chở 11 thước khối đá của người thầu-khoán tên là Trần-công-Lai, ở Haiphong, chở cho sở Lục-lộ, khi tới chỗ cầu tàu thì bị đắm, thiệt hại chừng 400 đồng.

Cái nạn của các nhà lao-động. — Hồi 7 giờ rưỡi ngày 19 février vừa rồi, một người cai Khách, tên là [illegible]chan-Cam làm việc cho công-ty Hỏa-xa Vân-nam ở Gia-lâm, trong khi quay một cái máy bị nó tống phải nách một cái đau lắm, hiện đã đưa vào nhà thương Bảo-hộ chữa.

VĨNH YÊN

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ thân-sinh ra ông Trần-ngọc-Liên, chưởng-giáo trường Sơ-đẳng làng Tam-sơn, phủ Từ-sơn, tạ thế ngày 24 février tại phố Vĩnh-thành, tỉnh Vĩnh-yên. Đến ngày 26 février sẽ làm lễ cất đám. Bản-quán có lời chia buồn với quý quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau đớn bá-cáo cùng các cụ, các ông, các bà rằng chẳng may thân-phụ, tổ-phụ, nhạc-phụ chúng tôi tạ-thế ngày 24 février tại phố Vĩnh-thành tỉnh Vĩnh-yên, đến sáng 26 février thì đưa linh-cữu ra đồng.

Cô-ai tử : Trần-ngọc Liên, chưởng-giáo trường Tam-sơn Bắc-ninh.

Kính cáo.

Mấy chữ đăng ở trên xin thay tờ cáo phó

BẮC-NINH

Tù sổng. — Hồi 6 giờ rưỡi chiều ngày 20 février vừa rồi, một tên tù tên là Ng-văn-Kiên, tức Nui, 22 tuổi, trong khi đương làm cỏ trong vườn tòa sứ, thừa cơ người lính dẫn đi làm vô ý, liền trốn vào làng Khúc-tri, tìm mãi vẫn chưa thấy.

Tên tù này vi-phạm tội ăn cắp và du đãng, phải tòa án Kiến-an khép 6 tháng tù mới từ ngày 23 janvier 1925, thế mà nay đã trốn mất.

PHÚC-YÊN

Khánh thành đền Phù-đồng Thiên-vương. — Tôi là Nguyễn-thịnh-Giẫn là chánh chủ hội đền Thanh-nhàn, thay mặt ba tổng Cổ-bái, Gia-thượng, Kim-anh, thuộc huyện Kim-anh tỉnh Phúc-yên, cám ơn các quan, các ông các bà đã có lòng tiến cúng để sửa chữa lại đền Thanh-nhàn là nơi thờ đức Phù-đồng Thiên-vương.

Nay công việc đã hoàn hảo, chúng tôi xin phép mở hội khánh-thành từ 9 đến 6 tháng hai ta này, có phụng nghênh bách thần.

Vậy tôi có lời kính thỉnh các quan, các ông, các bà đến ngày ấy đến chứng giám công việc cho, trước lễ thánh, sau mua vui, vì trong những ngày ấy có các cuộc du-hí và đánh cờ người.

Chánh chủ hội : Nguyễn-thịnh-Giẫn chánh quản hưu trí, (3.2).

Phó chủ-hội : Phùng văn-Thị, cựu chánh-tổng bổ thụ.

Phó chủ-hội : Ng v-Hiếu cựu chánh-tổng bổ thụ

Đồng kính cáo.

SƠN-TÂY

Ngã ô tô vỡ sọ. — Vừa rồi, một người ở thôn Kiến-chương tên là Lê-văn-Khoái, 37 tuổi đi chiếc ô-tô của hiệu Tư đường ở Sơn-tây về Hà-nội. Khi tới chỗ định xuống, xe còn đương chạy người ấy vội-vàng nhảy xuống, chẳng may bị ngã một cái thật đau, dập cả sọ. Người ta lập tức vực vào cái nhà bên cạnh đường, thì người ấy tắt nghỉ ngay.

Hiện gia quyến đã đến nhận xác.

BẠCH-HẠC

Vì một chai rượu mà đánh người bị thương — Ngày 21 février vừa rồi, sở sen-đầm bản tỉnh đã cho bắt tên Vũ-văn-Thước, buôn bán, quán ở Quán-tụ can về việc cố ý đánh người ty rượu ở làng Phú-thị, tên là Đỗ-đình-Canh, 36 tuổi, bị trọng thương.

Cứ như lời người bị đánh cung khai thì đầu sáng hôm ấy, hồi 8 giờ, có người đàn bà tên là Vũ-thị-Khương đến ty mua ba chục chai rượu ty đếm đủ đưa bán, thị Khương quảy rượu về ngay. Cách đó chừng nửa giờ, thấy thị Khương chạy đến bảo người ty rượu rằng trong số 30 chai rượu thị mua đó, thiếu đứt mất một chai. Người ty rượu bảo ban nãy chính tay thị đã đếm đủ thì thiếu vào đâu được. Thị trở về, nhưng đến chiều thị lại đến sinh sự cãi nhau với đứa đầy-tớ người ty rượu rồi chạy đi gọi lũ tên Vũ-v-Thước, Ng-v-Tòng và hai đứa con gái kéo đến gọi người ty rượu ra sân mà sinh sự và ở vào đánh người ty rượu túi bụi, nhất là Vũ-v-Thước cứ vác đòn gánh đánh mãi và tên Biên-Hương cũng ra riết đánh lắm.

M. Lê-thân-Giai, đại-biểu M. Rouet, chủ rượu bản tỉnh, bèn làm đơn trình sở sen-đầm, thì mới bắt được tên Thước, còn tên Biên-Hương không biết trốn đâu chưa tìm thấy.

LAI CHÂU

Cháy to quá! — Ngày 19 vừa rồi làng Điện-biên-phủ vì bất cẩn mà đến nỗi bị cháy to quá. Có trong 15 phút đồng hồ mà cháy mất cả dãy phố ta và phố Khách, cả thảy mất 110 nóc nhà. Cái cầu gỗ ở sông Nam-youn, chợ, nhà quan châu với một phần công-văn, trường học và cả bàn ghế đồ đạc cháy hết nhẵn.

Các nhà thương, nhà ở của các viên thư-ký tòa Đại-lý, nhà điện-báo và trại binh giữ riết lắm mới khỏi cháy. Nhưng cũng may không ai chết cả. Dân Mèo vẫn được bình tĩnh.

VIỆT-TRÌ

Chết dọc đường. — Tàu Yên-bay ở Tuyên-quang về đến Việt-trì hồi 2 giờ chiều hôm 23 tây, người cầm tàu có đến trình sở Cảnh-sát rằng có một người đàn ông đáp tàu ở Tuyên-quang ra xuôi Sơn-tây sáng ngày 30 tháng giêng ta, xem ra đã mắc bệnh sốt rét, khi tàu gần bến Lệ-mỹ 6 giờ sáng thứ hai, thì chết. Thầy thuốc ở Việt-trì khám người chết xét ra chết về bệnh ngã nước, và ông Cẩm tìm thấy trong túi áo người bạc mệnh có đeo cái thẻ tùy thân tên là Ng-hữu-Mộc, 39 tuổi, quán tại làng Hữu-bằng, huyện Thạch-thất, tỉnh Sơn-tây. Sở Cẩm đã cho chôn ở nghĩa-địa ta Việt-trì.

Sắp hết nạn tàu mắc cạn. — Đã hơn hai tháng giời nay mới được một vài chuyến tàu lên bến Việt-trì được, còn thì phải đậu lại bên làng Châu-hr. Vậy hành khách đi tàu thủy còn phải vất vả 1 ngày nữa.

QUẢNG-KHÊ

Tàu Bình-chuẩn mắc cạn. — Tàu *Bình-chuẩn* của công-ty Bạch-thái-Bưởi bị mắc cạn ở Quảng-khê, thì đến nay vẫn chưa ra thoát được.

Mấy hôm nay lại vì sóng bể đánh mạnh, làm cho tàu ấy chưa kịp đến cứu, lại bị cứ giạt mãi vào bờ, thành thử nay khó lòng mà trục ra được.

Ngày hôm kia, thủy thủ đã đánh đắm tàu ấy xuống, thì hiện nay nước đã vào trong bầm tàu sâu tới hơn hai thước.

TUYÊN QUANG

Bắn được cọp. — Đêm hôm 25 rạng ngày 26 tháng giêng ta, ông Giẫn làm thầu khoán ở mỏ làng Cóc 9 giờ tối đi bắn đêm ở miền gần châu Sơn-dương, bắn được một con cọp to lắm, mình dài 1m 75, cân nặng 180.

Nghe đâu con cọp này đã đến phá miền ấy nhiều lần rồi, lúc thì lợn lúc thì chó, chẳng mấy đêm không. Cho nên lúc ông Giẫn đi qua, thì dân ở đấy mời ở lại để trừ hộ. Nghe đâu ông Giẫn bắn con này là con thứ tám rồi. Kỳ lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Sổ quyên giúp người bị lụt bão (*tiếp theo*) — Sổ quyên của hội Cứu-tế nạn dân 2.800 p, M. Đinh-văn-Hoạt (Cochinchine) 200 p, hội Tập thiện (Thái-bình) 628 p, tỉnh Đồng-hới 861 p.32, tỉnh Cần-thơ (lần quyên thứ nhì, thứ ba, thứ tư và thứ năm) 10 674 p.15, tỉnh Bắc-liêu (sổ quyên thứ nhất) 7.3[illegible]0 p, tỉnh Quảng trị (sổ quyên thứ nhì) 2 011 p.[illegible]4, tỉnh Nghệ-an (sổ quyên thứ sáu và thứ bảy) 2.749 p.92, tỉnh Thủ-dầu-một (sổ thứ nhất) 290 p, Hội-đồng ủy-viên thành-phố Chợ-lớn 867 p.20, Quan xã-trưởng Saigon 180 p 30, tỉnh Go-công (sổ quyên thứ nhất) 1.830 p. 20, Kontum (sổ quyên thứ nhất) 298 p.37, tỉnh Tây-ninh (sổ quyên thứ nhất) 1.253 p,25, tỉnh Biên-hòa (sổ quyên thứ nhì) 161 p, Paul André Trương vinh-Trương (Phnompenh) 1.000 p, tỉnh Tchépone 12 p, Vientiane 104 p.45, tỉnh Hà-tiên 259 p.72, hội đồng trị-sự về việc hội hè Vientiane 300 p, tỉnh Bến-tre (sổ quyên thứ nhất) 2.492 p 15, tỉnh Trà vinh 85 p.40, tỉnh Vĩnh-long (sổ quyên thứ nhất) 3 555 p 80, nhà báo l'Impartial Saigon 84 p.8[illegible], M. Ng-văn-Của 334 p.50, tỉnh Mỹ-tho (sổ quyên thứ nhất và thứ nhì) 16.500 p, MM. Hà-Dang 10 p, hội-trưởng hội Cứu-tế Saigon 70 p.90, tỉnh Châu đốc (sổ quyên thứ nhất) 2.859 p.04, tỉnh Faifo (sổ quyên thứ nhì) 2.500 p, M. Edmond Maris (Alger) 10 francs.

Cộng sổ thứ năm. . .	85.016 $ 51
Các sổ đã quyên trước	84.6[illegible]8 . 83
Tổng cộng đến ngày nay	169.635 . 34
và.	10 francs.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Trưởng hàm. — M. Tống-khắc-Hân hàm hàn-lâm điển-bạ, nhân dịp tứ tuần khánh-tiết vừa rồi đã được ân-thăng hàn-lâm kiểm-thảo. M Hân là một nhà buôn-bán ở tỉnh ta đã lâu năm, có công về việc mở mang các đường ô-tô vận tải ở Trung-kỳ lắm.

Bởi vậy việc ân thưởng này rất là đích đáng.

QUẢNG BÌNH

Cuộc nói chuyện ở hội Quảng-trị. — Hôm 22 février mới rồi ở hội-quán Quảng-trị có mở cuộc nói chuyện hàng tháng kỳ thứ tư; ông giáo Đào-duy-Anh nói về « cái kết-quả về cuộc Đô-hộ của người Tàu ở nước ta ».

Cái vấn-đề này thực là trọng-đại, diễn-giả thực đã dụng công nghiên-cứu được nhiều, suy-diễn được rộng, câu chuyện kể cũng khá dài.

M. Anh đăng đàn tiểu-thuyết lần này là lần đầu mà nói chuyện hoạt-bát tự-nhiên lắm.

Hôm ấy tiết trời rét quá, người đến nghe hơi ít hơn mấy kỳ trước.

Cuộc nói chuyện của hội Quảng-trị tổ-chức, bấy nay đã được bốn kỳ, xem ra vẫn được tiếp-tục. Duy chỉ có một điều là người dự-thính không được đông như lúc ban đầu, thường thường việc gì cũng vậy, lúc đầu vẫn nhiệt-thành, rồi lần lần cứ nguội lạnh, thủy-chung không như nhất.

Thính-giả có đông thì cuộc nói chuyện mới vui vẻ hứng thú.

Trốn đâu cho thoát. — Mới rồi ở huyện Bố-trạch lính trạm có giải một tên phạm, trong lúc đi đường, tên phạm nhân lúc người lính vô-tình, tìm đường tẩu-thoát. Sau quan sở-tại cho mật-nã, thì hiện nay đã túm được rồi.

Tên phạm này tên là Cu, là một tên trọng-phạm.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 25 Février 1925

(mồng ba tháng hai)

LIỆT NỮ BẤT CANH NHỊ PHU

Sao cho khỏi thế-gian cười,

Để gương trinh-liệt soi người nữ-lưu

Tối thứ năm 26 Février 1925

(mồng bốn tháng hai)

CÁI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Tích hát chèo mới, nói về Gương-phong-tục, của một ông dan[illegible]-sĩ cũng là một tay chuyên-môn soạn ra: Những câu hát rất là thâm thúy và hợp thời. Câu hát mới đối chọi nhau từng tiếng một. Tự xưa, đến nay chưa có ai đã soạn được một tích hát rất khéo như thế bao giờ. Có nhiều giọng hát rất êm ái. Thực là một tích hát rất đặc biệt.

Tích hát này dài và hát toàn những câu hát mới cả, nên đúng 8 giờ thì bắt đầu khai diễn. Xin cáo quý-khách lấy vé trước kẻo hết và xin đến sớm cho khỏi bỏ phí mất cảnh đầu thì giảm bớt mất sự hay của tích hát này. Hôm nay không nhận thu vé chục (Billets de reduction)

Bán vé từ tối thứ tư

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mộng mắt, đau mắt, đau da màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ : 0$80

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quá kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Ai mắc các bệnh ấy mà khó thở, mà đau tức, nên dùng thuốc Abyssinie Exibard bằng bột (REMÈDE d'ABYSSINIE EXIBARD en POUDRE) thì bệnh sẽ đỡ ngay. Đổ bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập-tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái băng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu :

MARQUE DÉPOSÉE

Gởi bán tại BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông* bên *Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đầu riêng của trà VINH-MẬU đáng bảo để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144.

Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40.

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

THUẬN-THÀNH
Bottier — Chapelier
7, Rue des Cuisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,
Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹp, giầy cao-su Wood-Milne, đây giầy (lasset) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.
NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở cửa-tủ số 6 của bản-hiệu, nay xin hạ giá ở tarif no 7 hạ nhiều

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ nón nhiều, hàng bền nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ
Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nuyến, lĩnh, sợi, bông, gai, nón nan, và hàng Saigon như kinh, xa, nón nan.
Nay mới có áo cưới mũ, lông thêm, mượn đem về với mẫu rộng khổ. Những hàng này bán buôn lông lắm, chữ không bán lẻ nó không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Qui-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.
Cẩn-bạch
9910 YU-WO-TSEONG

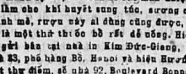
HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,
nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thử thuốc bôi POMMADE ROYER, dùng độ ngay lập tức mà chóng khỏi lắm.
Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 225, R. St Martin
Ở Hanoi : nhà thuốc LAFON & LACAKE.

Hễ phải bệnh ho
HÃY DÙNG THỨ THUỐC NÀY:
THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN
Thứ thuốc này của bản-hiệu đắc tiếng đã lâu năm, bất cứ ho hàn, ho nhiệt bị cảm sinh ho, hoặc đi nắng về ho, nam nữ lão thiếu đều là hợp dụng, ho nặng đến đâu chỉ già nửa chai nhẹ ngay lập tức.
Thứ thuốc này đựng bằng lọ thủy tinh bảo phong cẩn thận để lâu không hỏng.
Giá lọ ba hào.
Nửa tá (6 chai) một đồng rưỡi
Trong hiệu có thầy danh sư và đủ các thứ thuốc, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay
Qui-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân, nếu có thư từ hoặc mandat gửi về cho bản hiệu, xin để tên M. SIOU-HANG-LAM thì tiếp được ngay.
TIỀU-HẠNH-LÂM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nầy tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.
Vì vậy ít lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí-huyết được nhuần sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.
Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh này, thì không gì hơn thuốc Pilules-Pink, cách điều hợp với khí-chất đàn bà lắm. Thuốc Pilules Pink có những công hiệu sẵn có, như là sinh huyết về bổ dưỡng. Vị thuốc này, đã không mãnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi-bổ các cơ thể yếu-đuối, làm cho vững-vàng luôn.
Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh thần-kinh hàng, bệnh yếu-gan, bệnh suy chưa, bệnh run-gân, bệnh tinh thần bất-quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon.
Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nào cũng có bán.
PILULES PINK POUR PERSONNES PÂLES

Rượu thuốc trị bệnh tê-bại, đau xương của Hiền Tử-Ngọc-Liên, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì nồi mãnh-lực đại bổ của nó rất mãn-nhiệm, nó làm cho khí huyết sung túc, sương nồi mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất dễ uống. Hiện có gửi bán tại nhà in Kim Đức-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Bưu-Hát thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Phương Nguyên, Rue Paul-Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.
Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay hỏi điều gì, xin cứ viết thư về bản-hiệu tại Đáp-cầu.

BỒ KIM-HOÀN
BIJOUX GOLDTUBÉ
Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam
1 fr.75
Tiền cước : 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECOSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá : 1 fr. 75. Xin quý-khách hiểu rõ số cái kẻo nhầm mua nhé.
Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tàu sau bản hiệu sẽ tiền lại trả.
Còn nhẫn cái khắc nhẫn, thì các ngài lấy mỗi miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vừa đầy ra mẫu. Rồi gửi mỗi cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu
BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E
211, Rue Saint Honoré, PARIS
thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Ca-ta-lô có vẽ những đồ tặng.

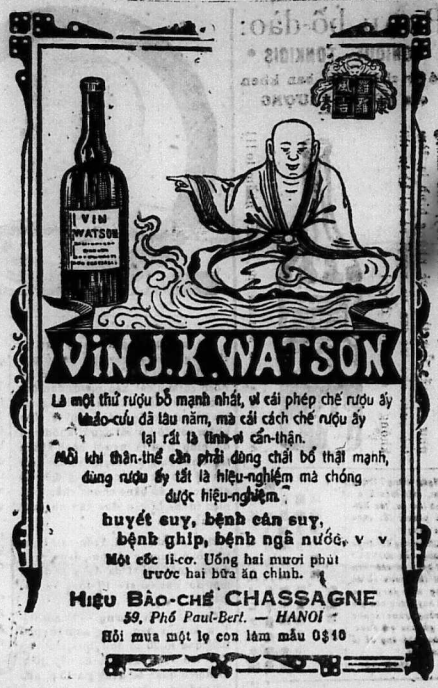
ĐỔI CHỖ Ở'
Kính trình quý-khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc trước ở số nhà 110, Rue des Changeurs, nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.
LỢI-THÁI cẩn-bạch

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Nhất cử lưỡng tiện
Bản-hiệu mới sang một thứ kính sáng mài lơ, đi ngoài đường là kính rợp, ngồi bàn giấy là kính sáng, trông xa, trông gần cũng được tiện, nhất là các ngài làm việc biên chép luôn đỡ hại mắt, thực là một thứ kính vệ-sinh, mà nhất cử lưỡng tiện, đi đâu khỏi phải mang 2, 3 cái kính. Xin mời các ngài chiếu-cố lại mua kẻo hết.
BÁN TẠI HIỆU :
LY-SENG-BAO
42, Phố hàng Bồ, Hanoi
Thuốc lào Hoành Phát hiệu « Xe hỏa » mỗi gói 5 xu.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toán bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$80 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.
Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ê khớp xương.
Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酩稱
J. BLANC (để nhất hạng bảo-chế)
Ông L. BLANC (người nói-nghiệp)
MANGI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước hữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各喫每各喫沒喫礦繁喫稱
Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
2095 37 phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỜI!
NÊN CẨN THẬN!!!
VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÌN MỒI ĐI
NÊN MUA KHÍ DỤNG
S.A.C.M. TOÀN BANG THÉP NGUYÊN
CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
Cho các nhà máy, nhà máy đèn, máy bào, có đủ dùng về nông nghiệp, v v
Siège Agence de CONSTRUCTIONS MECANIQUES à HAIPHONG. Giấy nói : N° 88 Tên viết tắt : CABESTAN

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Hollandes
HANOI
Từ ngày thứ hai 23 đến ngày chủ-nhật 29 Février 1925
Tại các gian hàng bán các hàng mới đến dùng cho đàn ông

Ô taffette đen có viền, tay cầm đẹp.	25 fr. 00
Áo sơ-mi cellular không có nếp, không cổ. Đủ các thứ lớn bé.	21 fr. 00
Bít tất cái bông. Một đôi	4 fr. 50
Khăn quàng cổ len có tua.	7 fr. 25
Mũ cát băng liège Bọc vải trắng, vân vân.	36 fr. 00
Nịt đeo bít tất bằng vải trun rất tốt	8 fr. 50
Một lô giấy hoặc buộc giầy hoặc gài khuy.	70 fr. 00
Thắt lưng. Đủ các hạng.	12 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU..!
hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan
Muốn được một số tiền ấy, nếp mua một cái vé
CRÉDIT NATIONAL 1920
Lối mua vé thì giá 20 quan, lâu thì đóng hàm 20 tháng, mỗi tháng an mười quan. Nếp tiền ấn cần, tiền được ngay nói vé, riêng mình có quyền xổ-hòm, nó vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu khó đành-dụm một tí, thiệt hiểu như không hết đó, mà số được ra số được có quyền xổ-hòm mấy vé rồi quy ra tinh lợi-tức.
Vé Crédit National, mỗi năm tôm kỳ-độ quan ra số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre
mỗi lần rút số :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Sẵn rất số tiền kỳ trong một năm cũng là 20 triệu quan
Như vậy rất dễ cũng để trang làm
Muốn đủ các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà :
BANQUE NOUVELLE, 3 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576
Việc bảo số nếp theo như bản luật ngày 12 Mars 1906, các nhà mua số được số đều chắc chắn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ · Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)